

28 Μαρτίου 2016

Τον μεγάλο Πατέρα της εκκλήσιας μας, Άγιο Διάδοχο Φωτικής, γιορτάζει η Παραμυθιά +ΒΙΝΤΕΟ

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θαύματα και θαυμαστά γεγονότα

Το μεγάλο Πατέρα της ορθόδοξης εκκλησιάς μας, το Άγιο Διάδοχο Φωτικής, γιορτάζει η Παραμυθιά. Σήμερα το απογευμα στις 19:00 με Μέγα Εσπερινός μετά Αρτοκλασίας, στον Ναό του Αγίου Αναστασίου στα Σαμέτια Παραμυθιάς ενώ το πρωί της Τρίτης στις 07.30 (ημέρα της εορτής) θα τελέσθει ο Όρθρος,

Αρτοκλασία και στην συνέχεια Προηγιασμένη Θεία Λειτουργία.

Ο Άγιος Διάδοχος, επίσκοπος Φωτικής της Παλαιάς Ηπείρου, έζησε τον 5ο αιώνα μ.Χ. και είχε το χάρισμα της ευγλωττίας, αλλά και της συναρπαστικής συγγραφής. Κείμενα του διδάσκονται στις θεολογικές σχολές ενώ «Τα Εκατό γνωστικά ασκητικά κεφάλαια» πού έγραψε, διαβάζονταν με απληστία από τους μοναχούς. Επίσης έγραψε και αλλά, όπως την «Οραση» και «Λόγος στην Ανάληψη του Κυρίου».

Ο Άγιος Διάδοχος επίσκοπος Φωτικής της Ηπείρου, της σημερινής Παραμυθιάς, ήκμασε κατά τον 5ο αιώνα. Είναι εκπληκτικό το πως ένας τόσο μεγάλος θεολόγος και νηπικός πατέρας είναι τόσο λίγο γνωστός, παρ' ότι ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, κατά τους αγώνες του υπέρ του Ησυχασμού και της μυστικής του θεολογίας, παραπέμπει αρκετές φορές στον άγιο Διάδοχο.

Στο βίντεο που ακολουθεί, μπορείτε να δείτε τον Ηγούμενο της Μονής Γηρομερίου, Αρχιμανδρίτη Μεθόδιο Ντελή, να μιλά για τον Άγιο της Παραμυθιάς, ενώ ακολουθεί περιγραφεί του έργου του.

Υπήρξε βαθύς γνώστης της Ορθοδόξου διδασκαλίας. Τα συγγράμματά του όπως η Όραση, Λόγος στην Ανάληψη του Κυρίου και τα 100 γνωστικά κεφάλαια, τα μόνα που διασώθηκαν, τον αναδεικνύουν μεγάλο μυστικό θεολόγο και διδάσκαλο διαπρεπή της ορθοδόξου θεολογίας.

Για τον βίο και την πολιτεία του αγίου πατρός Διαδόχου ελάχιστα μας είναι γνωστά. Η επισκοπή Φωτικής είναι γνωστή για πολλούς αιώνες και σήμερα είναι γνωστοί τέσσερις επίσκοποι: πρώτος ο Ιωάννης, ο οποίος έλαβε μέρος στη Δ΄ Οικουμενική Σύνοδο, ο διάδοχος του άγιος Διάδοχος και οι επίσης διάδοχοι του Αγίου, Ιλάριος και Φλωρέντιος. Γεννήθηκε κατά τις πρώτες δεκαετίες του 5ου αιώνος και έγινε επίσκοπος Φωτικής στην περίοδο 451-458. Κοιμήθηκε το 486.

Ανήκει στους νηπικούς ή μυστικούς Πατέρες της Εκκλησίας και υπήρξε μεγάλος θεολόγος. Έμεινε σχεδόν άγνωστος και τούτο οφείλεται αφ' ενός στη γεωγραφική θέση της επισκοπής του, αφ' ετέρου στη δική του επιθυμία να μείνει άγνωστος, όπως αναφέρεται στο 13ο κεφάλαιο του έργου του Τα Εκατόν Γνωστικά Κεφάλαια: «Εγώ εγνώρισα κάποιον μιλάει για τον εαυτό του-τόσο πολύ να αγαπά τον Θεό και παρά ταύτα να πενθεί πνευματικά, γιατί αισθανόταν ότι δεν αγαπούσε τον Θεό όσο ήθελε. Η δε ψυχή τον βρισκόταν συνεχώς σε τόση θερμή επιθυμία, ώστε ήθελε μόνον ο Θεός να δοξάζεται με τη ζωή τον, αυτός να χάνεται ως ανύπαρκτος...

Πρέπει να αποφεύγουμε κάθε δόξα και τιμή, χάριν του άπειρον πλούτου της αγάπης του Κυρίου, που τόσο μας αγάπησε». Είναι ιστορικά εξακριβωμένο ότι ο άγιος Διάδοχος ήταν ένας από τους επισκόπους της Ηπείρου που υπέγραψαν επιστολή προς τον αυτοκράτορα Λέοντα Α' το 458. Επίσης ο επίσκοπος Βίτης Βίκτωρ, τέλη του 5ου αιώνος, στον πρόλογο της Ιστορίας του αποκαλεί τον άγιο Διάδοχο λόγιο και μακάριο ἄνδρα. «Ἄξιον κάθε επαίνου, διότι τα έργα του σαν ἀστρα λαμπρά στολίζουν το καθολικό (δηλ. το ορθόδοξο) δόγμα». Και ο Μ. Φώτιος αναφέρει την πληροφορία ότι ο άγιος Διάδοχος ήταν ένας από τους κυριωτέρους αντιπάλους των αιρετικών μονοφυσιτών

Στα «Εκατό γνωστικά κεφάλαια» ο Άγιος Διάδοχος στο προοίμιο του βιβλίου εκθέτει τους «όρους», που είναι κατά κάποιο τρόπο τα κύρια σημεία του βιβλίου και θα μπορούσαμε κατ' επέκταση να ισχυρισθούμε ότι είναι οι δέκα όροι της πνευματικής ζωής.

Συγκεκριμένα γράφει:

Πρώτος όρος της πίστεως: Έννοια περί Θεού απαθής.

Δεύτερος όρος της ελπίδος: εκδημία του νου εν αγάπῃ προς τα ελπιζόμενα.

Τρίτος όρος της υπομονής: Τον αόρατον ως ορατόν ορώντα τοις της διανοίας οφθαλμοίς αδιαλείπτως καρτερείν.

Τέταρτος όρος της αφιλαργυρίας: Ούτω θέλειν το μη έχειν ως θέλειν τις το έχειν.

Πέμπτος όρος της επιγνώσεως: Αγνοείν εαυτόν εν τω εκστήναι τον Θεόν.

Έκτος όρος της ταπεινοφροσύνης: Λήθη των κατορθουμένων προσευχής.

Έβδομος όρος της αοργησίας: Επιθυμία πολλή του μη οργίζεσθαι.

Ογδοος όρος της αγνείας: Αίσθησις αεί κεκολλημένη Θεώ.

Οι ενέργειες της Θείας Χάριτος κατά τον Άγιο Διάδοχο Φωτικής Μια αλήθεια, που συχνά προβάλλει στα χείλη μας. Η ζωή η χριστιανική πάντοτε, ιδιαίτερα στις ημέρες μας, απαιτεί και αγώνες σκληρούς και θυσίες μεγάλες. Λέγοντάς το όμως αυτό πιθανώς να κάνουμε μια εσφαλμένη εκτίμηση των πραγμάτων.

Να θεωρούμε το έργο του πνευματικού μας καταρτισμού έργον κυρίως ανθρώπινο. Και βλέποντας τις δυσκολίες ή αισθανόμενοι την αδυναμία μας να χάνουμε το θάρρος μας και απογοητευμένοι να θεωρούμε ανέφικτο το ιδανικό το χριστιανικό.

Τότε λησμονούμε ή υποτιμούμε τον άλλον σπουδαιότατο παράγοντα, που παίζει πρωταρχικό ρόλο στην καλλιέργεια της πνευματικής μας ζωής. Τον παράγοντα που λέγεται Θεία Χάρη.

Τι έχει να μάς πει για την παρουσία της Θείας Χάριτος στη ζωή μας ο μεγάλος δάσκαλος της πνευματικής ζωής, ο άγιος Διάδοχος ο Φωτικής;

1. Τι είναι η θεία χάρη. Είναι η θεία εκείνη δύναμη, που πηγάζει από την θυσία του Γολγοθά και με την οποία ο άνθρωπος προσοικειούται το απολυτρωτικό έργο του Σωτήρος Χριστού με την συνέργεια της δικής του αγαθής προαιρέσεως. Έρχεται σαν μια εύνοια και συγκατάβαση του αγαθού Θεού προς τον αμαρτωλό άνθρωπο. Δεν είναι πρόσωπο η χάρη, είναι ενέργεια του προσώπου του Αγίου Πνεύματος. Δεν είναι αποτέλεσμα της θείας αιτίας, όπως τα πλάσματα, που δημιουργήθηκαν από το μηδέν, αλλά απορρέει αιώνια από την μια ουσία της Αγίας Τριάδος και είναι εκχείλισμα της θείας φύσεως. Οι ενέργειες της θείας χάριτος αποκαλύπτουν τα αναρίθμητα ονόματα του Θεού, όπως π.χ. Σοφία, Ζωή, Δύναμη, Αγάπη κλπ. Όλα τα ονόματα όμως του Θεού δεν μπορούν να προσδιορίσουν πλήρως τον Θεό γιατί είναι κατώτερα της φύσεώς Του. Όσοι δέχονται τις ενέργειες της θείας χάριτος δέχονται συγχρόνως την ενοίκηση ολόκληρης της Αγίας Τριάδος, που είναι πάντοτε αχώριστη από τις φυσικές της ενέργειες. Αυτή λοιπόν η θεία χάρη έχει να επιτελεύσει ένα θαυμαστό έργο μέσα στον άνθρωπο. Ποιο είναι αυτό;

2. Το έργο της θείας χάριτος κατά τον Άγιο Διάδοχο είναι διπλό. Αποβλέπει στην κάθαρση του «κατ' εικόνα» και στην πραγμάτωση του «καθ' ομοίωση», δηλαδή του μεγαλειώδους προορισμού για τον οποίο έπλασε τον άνθρωπο ο Θεός. Μετά την πτώση του ανθρώπου οι δυνάμεις του εξασθένησαν, η εικόνα του Θεού, που κλείνει μέσα του αμαυρώθηκε και μόνον με τον ερχομό της θείας χάριτος ο άνθρωπος μπορεί να ξαναβρεί το αρχαίο κάλλος και να φθάσει στο ηθικό ύψος για το οποίο τον προώρισε ο Θεός. Με το μυστήριο του Αγίου Βαπτίσματος έρχεται η θεία χάρη και καταλαμβάνει το κέντρο της καρδιάς του ανθρώπου, που προηγουμένως κατείχαν οι δαίμονες. Τώρα οι δαίμονες μετά το Βάπτισμα πολεμούν τον άνθρωπο απ' έξω από την καρδιά του βάζοντας στο νου του διάφορους αμαρτωλούς λογισμούς και κεντρίζοντας τις αισθήσεις του. Με την χάρη του Βαπτίσματος «απονίπτεται πάσα ρυτίδα της αμαρτίας και πάσαι αι γραμμαί της ψυχής, τουτ' έστι το κατ' εικόνα, λαμπρύνονται». Έκτοτε η θεία χάρη παραμένει μόνιμα μέσα στον βαπτιζόμενο παρά τις ατέλειες του για να συμβάλλει στην απονέκρωση του παλαιού ανθρώπου και την οντολογική μεταμόρφωσή του κατά το πρότυπο του Χριστού.

3. Πώς ενεργεί η θεία χάρη. Κατά τον άγιο άνδρα δύο είναι οι βασικοί τρόποι με τους οποίους ενεργεί η θεία χάρη του Θεού στις ψυχές των ανθρώπων: α) ο ένας είναι παιδευτικός. Η χάρη εδώ ζητεί με τρόπους παράδοξους και μυστηριώδεις να παιδαγωγήσει την κάθε ψυχή. Γράφει: «Στην αρχή, που βαπτιζόμαστε η χάρη κρύβει τον εαυτό της από την αίσθηση του νου και περιμένει να εκδηλωθεί η

διάθεσή μας. Όταν δε αρχίσουμε να εκδηλώνουμε την αγάπη μας στο Θεό τότε με τρόπο ανέκφραστο αρχίζει να μεταδίδει και εκείνη από τον πλούτο των αγαθών της. Η ψυχή τότε θέλοντας να κρατήσει με ασφάλεια το εύρημα επιθυμεί να απαλλαγεί με πολλή χαρά απ' όλα τα παρόντα αγαθά προκειμένου να αποκτήσει τον πραγματικό αγρό στον οποίο απεκάλυψε τον κρυμμένο θησαυρό της ζωής. Όσο δε η ψυχή προοδεύει σε πίστη και αρετή τόσο και η χάρη αποκαλύπτει τους θησαυρούς της. Κάποτε μάλιστα φαίνεται η χάρη σαν να αποσύρεται και παραδίδεται τότε η ψυχή σε δαιμονικούς πειρασμούς ισχυρούς για να ζητήσει με πολύ φόβο και μεγάλη ταπείνωση την βοήθεια του Θεού και γνωρίσει καλύτερα την κακία των εχθρών της.

Όπως συμβαίνει και με την μητέρα, που διώχνει για λίγο από την αγκαλιά της το άτακτο βρέφος της για να το τρομάξει με την φανταστική παρουσία κάποιων άγριων ανθρώπων και επιστρέψει με δάκρυα και φόβο πολύ ξανά στη μητρική αγκαλιά», β) άλλος τρόπος ενεργείας της χάριτος είναι δυναμικός και ποικίλει κατά τους κυματισμούς της ασθενούς ανθρωπίνης θελήσεως. Εδώ έρχεται ο άγιος Διάδοχος με δύο ωραίες εικόνες παραμένεις από την ζωή να μάς βοηθήσει να καταλάβουμε την μεγάλη αυτή αλήθεια. «Όπως, όταν κάποιος κατά την περίοδο του χειμώνα στέκεται στο ύπαιθρο στραμμένος ολόκληρος προς την ανατολή την ώρα, που ανατέλλει ο ήλιος, τα μεν εμπρόσθια μέρη του υπερθερμαίνονται, τα δε οπίσθια παραμένουν ψυχρά, επειδή ο ήλιος δεν καίει κατακόρυφα, έτσι και εκείνοι, που βρίσκονται στην αρχή της ζωής της χάριτος λίγο μόνο περιθάλπεται η καρδιά τους από την ενέργεια του Αγίου Πνεύματος.

Γι' αυτό και ο νους τους τότε αρχίζει να καρποφορεί πνευματικά φρονήματα. Άλλα όμως μέρη της καρδιάς παραμένουν με φρόνημα σαρκικό. Έτσι συμβαίνει συχνά την ίδια στιγμή η ψυχή να σκέπτεται και καλά και αμαρτωλά, όπως το σώμα, που αναφέραμε και κρυώνει στο αντίκρυσμα του ηλίου. Όσο όμως αρχίζουμε να πράττουμε τις εντολές του Θεού με ζήλο πολύ τόσο και η χάρη φωτίζει όλα τα αισθητήριά μας και τα μεν δικά μας ενθυμήματα κατά κάποιο τρόπο να κατακαίει, την δε καρδιά μας την γλυκαίνει με ειρήνη σφοδρής αγάπης, η οποία μάς προετοιμάζει να σκεπτόμαστε πνευματικά θεωρήματα και όχι πια σαρκικά».

Σε άλλο πάλι κεφάλαιο ο όσιος πατέρων χρησιμοποιεί την άλλη ωραία εικόνα του ζωγράφου και λέει «όπως οι ζωγράφοι πρώτα με ένα χρώμα ιχνογραφούν το σχήμα του ανθρώπου και κατόπιν χρώμα με χρώμα συμπληρώνουν και φθάνουν να φιλοτεχνήσουν όμοια την μορφή του πρωτοτύπου, έτσι και η χάρη του Θεού πρώτα με το Βάπτισμα καθαρίζει το «κατ' εικόνα». Έπειτα, όταν μάς δει να επιθυμούμε με όλη μας την ψυχή το κάλλος της ομοιώσεως και να στεκόμαστε σταθεροί στο στίβο του πνεύματος τότε χορηγεί αρετή πάνω στην αρετή και από δόξα σε δόξα

ανεβάζει την κατάσταση της ψυχής μας. Όταν δε ο νους ομοιωθεί με την αρετή του Θεού τότε προσθέτει και την ομοίωση της θείας αγάπης, που είναι το ζωηρότερο και καλύτερο χρώμα στη ζωγραφιά της ψυχής μας».

Ας αφήνουμε, αδελφοί, την χάρη του Αγίου Πνεύματος να επιτελεί ανενόχλητα το αγιαστικό και αναπλαστικό έργο μέσα μας. Είναι η μόνη αγαθοποιός αρχή, που μπορεί να συντρίψει τις αντίθετες δυνάμεις που καταδυναστεύουν την ανθρώπινη ύπαρξη.

Πηγή: paramythia-online.gr